

Evropska povest bi se tu šele začela, japonska pa se s tem že neha.

Dijak pove to zgodbo svojemu prijatelju, ko se izprehajata v Uenoskem parku. Tedaj zleti čez ribnik dvoje divjih gosi. Mladeniča začneta iz objestnosti metati kamenje za njima in zaljubljenec zadene eno izmed njiju, da omahne na smrt ranjena med lotosovo cvetje. „Morda si tako zadel tudi tisto mlado ženo“, pravi prijatelj zaljubljencu in oba objame otožnost.

Zgodba se konča z ugotovitvijo, da je lepota izginila iz svoje hišice in okolice in z meglenim namigavanjem na njeno smrt.

Ta, kakor senčna slika na papirnato okno vržena in breztelesna črtica vsebuje najbolj tipične japonske elemente razpoloženja, vse japonske dekorativno estetske dodatke in kaže docela neosebne, shematične ljudi v kozmosu in večno se gibajočem življenju. Prav to pa je vrnitev k najbolj svojskim in pristnim tradicijam japonske književnosti. R.

DROBIŽ

† Panait Istrati. Štirinajstega aprila je umrl v Bukarešti. V domovino je šel umret, človek, ki se je vse življenje boril z življenjem. Njegova zadnja leta so bila boj s smrtjo. Krčevito se je branil in poskušal oteti, kar mu je življenje še pustilo. Potem je izkrvavel.

Ta mož iz najglobljih plasti, otrok grškega tihotapca in romunske perice, je bil pisatelj, ki so ga kritiki še pred nekaj meseci prištevali med „največje živeče pisatelje“ in ga je Romain Rolland krstil za „balkanskega Gorkega“. Vse njegovo življenje je bilo drama, križanje dram. Nikoli ni videl šole, ki vpreže človeka v ojnice, šolal se je v svetu, med ljudmi, žal le med dobrimi, zato je ostal večno fantast, človek brez meja. Tri strasti so ga gnale: strast, da bi ljubil, da bi pomagal, da bi pisal. Nepopoljšljivi optimist se je navduševal za vse.

Rodil se je 11. avgusta 1884. v Braili ob romunski obali. Njegova mladost je bila žalostna. Mladost otroka, ki se nihče zanj ne briga, ki živi, kakor usoda nanese. Potem se je šel klatit v svet, po Grčiji, Turčiji, Egiptu. V svojem zadnjem delu „Méditerranée“ je popisal ta leta. „Prost sem bil takrat kakor veter in ogenj me je žgal.“ Potem se je ukvarjal z vsem, kar mu je prišlo na pot. Bil je strežnik v gostilni, sobni slikar, kmet, vodja socia-

listov, težak, umivalec voz. Leta 1916. je zapustil Romunijo in šel v Švico. Tam je začel čitati prve francoske knjige, Corneillea, Voltaireja, Hugoja, Balzaca. „Kakor bi me bila strela zadela!“ pravi sam o teh presenečenjih. Nikoli ni odprl slovnice, pa jih je bral. Potem je šel v Francijo in prehodil kot potujoč fotograf francosko Riviero. Tedaj se je seznanil z resnično bedo; v obupu si je v Nici prerezal vrat. Toda ozdravel je in takrat je doživel prve čudeže: sam Romain Rolland se je zavzel zanj, prijatelj Jonescu mu je omogočil za nekaj časa življenje brez skrbi. Začel je pisati v francoščini, ki jo je komaj za silo znal, z uporno vztrajnostjo tistih ljudi, ki čutijo v sebi kal smrti. Že takrat je bruhal kri. Ista vročica ga je silila k delu kakor Rilkeja in Klabunda. Bilo je leta 1922. V štirih mesecih je napisal dva debela romana „Kyro Kyrilino“ in „Strica Anghela“.

Doživel je dva nezaslišana uspeha. Nekaj mesecev po izidu je dobil že „Nagrado brez imena“ (Prix sans Nom).

Potem so se začela vrstiti nova dela: „Codine“, „Mikhail“, „Nerrantsoula“ (ki smo jo tudi mi dobili nedavno v pravodu), „Tsatsa-Minka“, „Lovec gob“, „Baraganov osat“, nagrobnik tisočerim umorjenecem v Romuniji. Snov za vse te romane je črpal iz lastnega življenja.

Fantast je bil od rojstva in fantast je ostal tudi takrat, ko je že zaslovel. Ukvarjal se je z mislijo, kako bi izrabil svoj uspeh, da bi olajšal ljudsko bedo. Pomočnik in plamenica bednih je hotel postati. Čeprav so mu knjige prinašale ogromne honorarje, je živel za svoje razmere siromašno. Zadnja leta je neprestano potoval, kakor bi bežal pred smrtjo in iskal hkratu raj ljudi. Tudi v Rusijo ga je zaneslo. Razočaral se je nad počasnim tempom življenja. Ni bila taka, kakor si jo je on, bohem, zamišljal. Ni bil mislec, zaupal je le svojim čuvstvom. Takrat je napisal knjigo „Vers l'autre flamme“, ki je zbudila ostre polemike in ga odtujila od nekdanjih prijateljev-pisateljev.

Toda v tem času je bil že strt. Samemu sebi je moral priznati svojo nemoč, odreči se je moral svojim načrtom. V boju s svetom in smrtjo je ostal skoraj sam.

B. R.

„Kosovska devojka“ je prevedena iz zbirke „Die Rückkehr des Prometheus“ (Buchmeister - Verlag, Berlin, 1927) dunajskega pesnika Josefa Luitpolda. (Njegovo popolno ime je Josef Luitpold Stern. Od lanskega februarja najbrže ne živi več na Dunaju.) Zbirka se začne s pesmijo o Prometeju, ki se po krutem kaznovanju vrne pomiloščen na Olimp med bogove, a ne kot spokorjenec, ampak z grožnjo: „Prikujte me spet na skalo, sicer pojdem izpreminjat zemljo v nebesa in človeka v boga!“ Nato sledijo pesmi, ki opevajo resnične zgodovinske ali izmišljene, iz narodnih pesmi vzete junake, po katerih se Prometej zmerom iznova vrača na svet, nesmrtni, premalo čestitane junake, ki puntajo srca in se bore za počlovečenje sveta — kakor pravi avtor v uvodu. Med te junake s prometejsko voljo in prometejskim tveganjem je uvrstil pesnik tudi kosovsko devojko iz srbske narodne pesmi. Kajti „tudi v jutri poti kosovske devojke živi neminljiv pogum“ in „Prometej je vsakdo, kdor trpi, a pomaga.“ (Iz uvoda.) Za srednji del „Ko-

sovsk devojke“ je pesnik porabil (svoj ali najbrže koga drugega) prevod srbske narodne pesmi in ga le delno po svoje spremenil; zaradi tega sem se pri prevajanju tega dela opiral na srbski original. Vede ali nevede je pesnik poskušal posnemati celó mero srbskih narodnih pesmi, zato sem pesem prevedel — z izjemo enega, dveh verzov — v deseterce srbskih narodnih pesmi.

M. K.

Dva popravka v lastnem prešernoslovju. Zgodovinarji delamo često napake, ki se jim čudimo, ko jih sami ali po opozorilu ugotovimo.

„Krištof Ljubljanski“ v Nebeški procesiji ni prvi ljubljanski škof „Krištof Lambergar“, kakor pišem v LZ 1933, 642, ampak, kakor me je v svoji ljubeznivosti ustno opozoril g. prof. France Koblar, patron ljubljanskega pokopališča. Prvi ljubljanski škof je bil seveda Sigmund Lamberg, drugi Krištof Rauber.

Germanke Prešeren ni imel za „mačeho“ slovenskih pesnikov, kakor se mi je zapisalo v LZ 1935, 65, ampak za „dojiljo“ (Amme) in „gojiteljico“ (Pflegerin), kakor sodi v sonetu „An die Slowenen, die in deutscher Sprache dichten“. Fr. Kidrič.

Miha Maleš: Golnik. Petnajst originalnih lesorezov. 1935. — V naši zares skromni grafični umetnostni produkciji je pravkar izdana Maleševa mapa „Golnik“ lepa nova pridobitev. Saj je kar čudno, kako je pri nas grafična umetnost nasproti slikarstvu slabo razvita, dasi bi moral človek misliti, da bo prav našla zaradi svoje razmerno nizke cene velik krog ljubiteljev. Vendar pa doslej pravih zbiralcev grafičnih listov med Slovenci skoraj še ni. Delno je razlog temu tudi dejstvo, da so umetniki do zadnjih desetletij močno zanemarjali to umetnostno panogo, ki nudi zlasti kot ilustracija, pa tudi kot samostojna umetnost možnost za kar najbolj neposredno oblikovanje umetnikovih doživetij. — Malešev Golnik kaže močan napredek. Medtem ko je prej njegov lesorez učinkoval precej trdo, sko-

raj plakatno z močnimi, ostro označenimi nasprotji teme in svetlobe, pri čemer je linija živela čisto samostojno življenje, so ti listi znatno mirnejši, enotnejši in mehkejši. Motivi sami so z nekaterimi izjemami malo zanimivi, tako da jih celó velika tehnična spretnost le s težavo oživi in jih napravi privlačnejše. Razen štirih prikazujejo vsi lesorezi na opisen način zdravilišče na Golniku, celotne panorame in posamezne stavbe. Za uvod zbirki je izdelal Maleš barvast lesorez po starinski Madoni iz kmetkega znamenja v bližini zdravilišča. Dva lista kažeta motive bolnikov na ležalnih verandah, en lesorez pa predstavlja dve bolniški sestri. V teh je še delno vidna dosedanja Maleševa lesorezna tehnika, vendar so pa tudi ti listi slikovitejši in jasnejši od prejšnjih. Med pokrajinskimi motivi sta najboljša lista Golnik (štev. 10) in Grad (štev. 11), kjer je razmerje beline in teme skladno odtehtano, zraven pa skoraj slikarsko učinkujejo odtenki tonov. Drugod je bila nezanimivost predmeta tolikšna, da ni bilo mogoče kaj prida dodati. — Teh petnajst lesorezov, odtisnjenih na pristen japonski papir, vnovič dokazuje, da se Miha Maleš tudi v lesorezu razvija in izpopolnjuje. Ljubiteljem slovenske grafične umetnosti bo zbirka, ki je izšla le v desetih izvodih, dobro došla obogatitev. *K. Dobida.*

Morituri... Nedavno je ljubljanska Narodna galerija prejela iz Amerike delo slovenskega slikarja H. G. Peruška, dar clevelandskih Slovencev. Perušek je znan kot izviren in močan sodobni slikar po vsej Severni Ameriki. Podarjena slika „Simfonija ameriškega Zapada“ predstavlja značilno veduto: strmo odsekane skalne čeri z redkim drevjem v pusti pokrajini, ki v stopnjah pada proti obzorju, kjer zahaja solnce. Oblike so stilizirane do skrajnosti, gradnja slike, ki je vsa globoko sinja, je pa tako preprosta, da učinkuje sicer megočno, a bolj dekorativno. — S sliko je Narodna galerija prejela pismo Ivana Jonteza, blagajnika clevelandskega odbora

za nabavo Peruškove slike. Iz pisma naj navedemo samo tale odlomek: „Dnevi ameriške Slovenije so škrti, toda preden be ameriško morje pogoltnilo naš otoček, želimo pokloniti svoji stari domovini spomin, ki naj bo priča, da ameriški Slovenci nismo pozabili svoje rodne domovine, dasi nam ni mogla nuditi eksistence in je bil naš boj za obstanek v tujini izredno težak — temveč, da smo vedno mislili nanjo ter vzlic temu, da smo bili stalno izpostavljeni tujim vplivom, ostali v bistvu njeni otroci. Obenem pa naj ta naš dar priča stari domovini, da je eden izmed njenih sinov postal v Novem svetu velik in spoštovan umetnik.“ — Ta zaradi svoje čiste iskrenosti tako lep dar naših rojakov iz daljnega Clevelanda nam je tem dragocenejši, ker vemo, da tudi njim stiska današnjih časov ne prizanaša. Kakor vinar uboge vdove se zdi ta dar. Genljiv dokaz njihove plemenite in tako nesebične ljubezni do slovenske domovine nam je. Kaj so nam ameriški Slovenci mogli dati dragocenejšega in lepšega od dela svojega umetnika? V tem bi mogli biti marsikomu v stari Sloveniji za zgled. In kako se tem našim ljudem, ki že poginjajo, pa vendar v vseh težavah sedanjosti niso pozabili na svoj narod, oddolžujemo mi? *K. D.*

Miroslav Krleža je napovedal za letos tri nove knjige. Prva, zbirka vtiskov in esejev „Evropa danas“, je že izšla. V njej je zbral po večini svoje najpomembnejše prispevke iz revije „Danas“, ki jo je izdajal v Beogradu. Med njimi so: Evropa danas, O Đuri Arnoldu, Stephan George, Smrt Jakoba Wassermanna, Hermann Bahr, U spomen Adolfa Loosa, A. Lunačarski, V lirici Dragutina Domjanića Razgovor o materializmu, potem esej o njegovi vojni liriki, bibliografija itd. Z največjo nestrpnostjo pa pričakujejo Krleževi prijatelji njegovo drugo knjigo „Banket u Blitvi“, ki je napovedana za mesec maj.

„Banket u Blitvi“ bo fantastičen roman iz „meglenih daljav, kjer je vse, kar živi,

lačna beda“, iz dežele, v „senci starih stolpov in holandskih streh, polne tradicij in narodne slave“. Risal bo „izgraditev sedanje blitvinske civilizacije: nekaj sto milijonarjev živi v Blitvanenu, kjer blitvanskih knjig v splošnem nečitajo. Pri koncertu kakršnegakoli berlinskega virtuoza pride v blagajno najmanj 120.000 blitvinskih lejev, sto limuzin stoji pred Narodno opero, in ko blitvinski talenti umirajo od lakote, so dragoceni diademi, valencijske čipke, livrirana služinčad, gobelini, lovski dvorci edini ideal blitvinske novopečene gospode. Kakor stara laž zvene dve tri ploščice političnega domina na zeleni igralni mizi blitvinske politike, pod okriljem blitvinskega močnega zaveznika aragonskega leva. Skrivnostne osebnosti blitvinskih ideologov, prerokov, intelektualnih veličin, ministrov in političnih profesionalcev, ki delajo v mali nočni posodi blitvinskega parlamenta nevarne nevihte. Gustav-Adolf, Kristijan Kamienski, Barutanski, prav za prav Kavalirski, zunanji minister republike Blitve, njegova žena gospa Palma, znana blitvinska pesnica in kiparka, intimna prijateljica škofa Armstronga, blitvinskega mecena, ki zida temelje blitvinski renesansi, ko gradi cerkve in paviljone, plačuje blitvinsko kulturno propagando v inozemstvu in ustvarja iz Blitve prerafaclitsko legendo. Osem inozemskih poslanikov, osem guvernerjev, osem listnic je v ospredju blitvinskega narodnega mnjenja, nad katerim nedvomno gospodari demonska osebnost mojstra Albanija-Schiavona, došleca neznanega sredozemskega rodu, genialnega slikarja in ilustratorja znanega blitvinskega narodnega epa „Cavaleriae Blithuanae“. On je blitvinski Giotto in blitvinski Abraham Lincoln v eni osebi. Dolgočasne partije bridgea teh blitvinskih genijev, škofov in patricijev, borbe za vseučiliške službe in listnice, jalovo medsebojno izigravanje blitvinskega tiska, soareje na poslaništvih, svečani sprejemi, maskarade, deklamacije blitvinskih rodoljubov, kako je treba ohraniti znano zgodovinsko blitvinsko hladno-

krvnost, in to, kako se Blitva tiho in neopazno že tri tisočletja opija z lažmi in hladnokrvno smrčji, to je tema te nove knjige Miroslava Krleža, pisane na znani blitvinski lirski motiv: „Blitva, domovina moja, ti si kakor bolezen.“

Blitvinski rodoljubi za dva leja, mednarodna slava blitvinskega eksporta, bleščeče kariere in osebni moralni zlomi, vsi ti dogodki so nemirno ozadje te knjižne teme, v kateri požira bolesten metež brodolomce, dijake, ki niso končali svojega učenja, obupance, megalomane in podeželske politikante prav tako kakor dostojanstvenike, ki že živijo v senci lastnih spomenikov. Imeti za krajcar drobne, zaostale blitvinske pameti in to drobno ploščico dobro obračati, pomeni doživljati triumfe, biti sodobnik svojega časa pa pomeni v Blitvi tragičen konec. Med evropskimi velemesti in majhnimi provincijskimi blitvinskimi zakotji se razvijajo ti tragi-komični spopadi, pokazani na način, ki se loči od dosedanjega Krleževega pisanja in prehaja v satirično kompozicijo — v ironijo.

Knjiga bo imela trideset slik najsodobnejšega hrvatskega slikarja Krste Hedušića.

Za konec leta napoveduje Miroslav Krleža še knjigo doslej neobjavljene proze. Skupno torej obilen program, ki bo v času pomanjkanja kvalitetnih del na hrvatskem knjižnem trgu vsaj delno zakril praznoto ustvarjanja drugih. R.

Okrog Victorja Hugoja. Dne 22. maja t.l. poteče 50 let, kar je umrl Victor Hugo. Pol stoletja daje zadostno časovno razdaljo, da se dokončno določi vrednost kakšnega pojava ali osebnosti. Vzlic majhni knjižnici spisov o Hugoju se zdi, da je ta Janez Krstnik tretje republike še zmerom prav tako problematičen, kakor je bil ob smrti. Zares: njegova smrt je dala mladim silam republike priložnost, da enodušno priznajo v piscu enega najboljših pamfletov 19. stoletja („Napoléon le Petit“) in v velikem mojstru roman-

tizma za republiko zaslužno veličino. Politične barve Hugojevega dela so zdaj že obledele v pekočem žaru sodobnih problemov in veter časa neusmiljeno cefra njegove bojne zastave. V ospredju je samo vprašanje Hugoja pesnika in pripovednika. „Les Nouvelles Littéraires“ so hotele razbistriti to vprašanje z anketo med pisatelji, kritiki in slovstvenimi teoretiki. Limanice, na katere jih je lovil Gaston Picard, so obstajale iz dveh vprašanj: 1.) Kaj ste čitali pri Hugoju najboljšega? 2.) Kaj najslabšega? Z zanimanjem smo prebirali bolj ali manj dovtpne odgovore, s katerimi so se „možje peresa“ otepali vsiljivih vprašanj. Kakor vsaka anketa te vrste, je tudi ta pokazala široko prostost estetskega vrednotenja in okusa; večji del je priznal Hugoja pogojno, navajajoč slaba in dobra dela, nekateri so se izrekli zanj brezpogojno, drugi pa so ga v celoti odklonili. Po čitanju te ankete si nismo nič bolj na jasnem glede Hugoja kakor smo si bili prej. Za spremembo v tem glasovanju pro in contra Hugo je tu in tam komu „spodrsnilo“. Predvsem Josefu Delteilu, ki je navedel kot Hugojeve verze dva verza iz Baudelaireja in enega iz Racinea. Tudi literarno drsališče ima nevarna mesta... Medtem se je sprožila diskusija o predlogih, kako naj bi proslavili petdesetletnico Hugojeve smrti. Hugo je, kakor znano, pokopan v kleti Panteona in njegovi častilci bi ga hoteli spraviti v mogočno ladjo Panteona, kjer ni tako hladno in neprijazno. Aktualiziranje Hugoja zbuja razmišljanja o odnosu med romantizmom in socialno akcijo, o politiki in literaturi, o slovstveni formi in tendenci itd. Iz pepelišča Hugojevih besed se še dviga marsikakšna živa iskra, ki lahko vname sodobno misel.

B.

Zbrani spisi F. X. Šalde. Založba „Melantrich“ v Pragi, ki je nedavno izdala za Češko akademijo kompletnega Březino, je prinesla ljubiteljem češke književnosti novo veselo oznanjenje: izdajo zbranih spisov F. X. Šalde, Čeha svetov-

nega formata. Njegovo delo je bilo v dosedanjih izdajah delno razprodano, delno razmetano po časopisih. Nova definitivna izdaja pesniškega in kritiškega dela bo obsegala petnajst knjig. Dve sta med tem že izšli: drugi del „Juvenilij“ z naslovom „Mladé zápasy“ in roman „Loutky i dělníci boží“. Ta je Šaldov edini roman; po formi je za dobo svojega postanka skoraj avantgardno delo, ki združuje v sebi nekatere značilnosti Proustove in Joyceove proze, a nastale nezavisno od njih. Knjiga „Mladé zápasy“ vsebuje „sodbe, obsodbe in napade“ iz let 1893—1899 in je temeljnega pomena za proučevanje Šaldovega umetniškega izživljanja v slovstveni kritiki, tem „tvornem umetniškem žanru“, kakor jo opredeljuje pisec nasproti prejšnji utilitaristični in didaktični kritiki. Neki ocenjevalec tega prvega brevirja Šaldove kritike dobro opozarja na vnanjo sorodnost s Saint-Beuveom, ki je takisto uril in bistril vidovitost svojega kritičnega pogleda na spisih, katere že dolgo pokriva prah pozabljenja. Tako tudi pri Šaldi srečujemo procesijo literarnih mrličev, ki pa morajo biti hvaležni Šaldi, da jih je postavil v svojo senco; njih pomen je v tem, da so dali material velikemu literarnemu anatomu. Slovstvenemu teoretiku in kritiku bodo Šaldovi „Mladi boji“ nevsakdanje zanimiva knjiga, ker bo v njej duševno otipal vse značilnosti avtorja poznejših „Bojev za jutrišnjost“ in dandanašnjega kritika iz „Šaldovega zapisnika“. Spet dokaz več, da veliki kritiki, kakor je Šalda, rasejo, prav kakor resnični umetniki, iz osebnostnega jedra, v katerem so skrite vse bistvene lastnosti, ki se razvijajo do trdnih oblik šele po dolgi, vendar pa organski rasti. — Z dokončno izdajo Šaldovega dela dobivajo Čehi dragocen dokument svoje priključitve na duhovni tok zapadnjaštva, prav kakor dokument ene svojih najznačilnejših osebnosti. B.

Politika in literatura v Francoski akademiji. Zadnje volitve v Francoski akademiji so zbudile pozornost

široke javnosti, ki se sicer v sedanjem vzvihranem času kaj malo zanima za okostenelo Richelieujevo institucijo pod kupolo. Nesmrtniki so imeli voliti naslednike trem resnično močnim osebnostim: bivšemu prezidentu republike Raymondu Poincaréju, zunanjemu ministru Barthouju in raziskovalcu francoske verske zgodovine, obenem teoretiku „čiste poezije“ abbéju Henriju Bremondu. Volitve so prinesle zmago osebnostim nesporno skromnejšega formata: pripovedniku Claudeu Farrèreju, zgodovinarju in publicistu Jacquesu Bainvilleu in publicistu Andréju Bellessortu. Medtem ko zadnja dva nista imela pomembnejših tekmecev, sta za Barthoujev sedež v Akademiji kandidirala katoliški pesnik Paul Claudel, ki je — kakor znano — po poklicu diplomat, in pripovednik Claude Farrère, pisec dokaj poljudnega značaja, o katerem bo težavno trditi, da je obogatil francosko slovstvo s posebno originalnimi deli. Nesmrtni volilci so se v izberi med Claudelom in Farrèrejem odločili za poslednjega. Odanih je bilo 9 glasov za avtorja „Marijinega oznanjenja“ in 13 glasov za pisca „Bitke“. Claudelov poraz je marsikoga presenetil. Takoj po volitvah so priobčile „Les Nouvelles Littéraires“ oster članek svojega ravnatelja Mauricea Martina du Garda z naslovom „L'Académie contre Claudel“. Članek se končuje: „Odklonivši Paula Claudela, našega Danteja, stvarjalca v veku glumačev, je Akademija hudo obtežila svojo prtljago zmot in krivic.“ O objektivni vrednosti Claudelovih pesnitev, ki so stilno najsorodnejše nekakšnemu srednjeveškemu ekspresionizmu, je seveda mogoče govoriti; prav tako tudi ni težavno odkloniti njegovih katoliških idej. Toda če gre konkretno za primerjavo med Claudelom in Farrèrejem, je Claudel izvirnejši po obliki in invenciji — dveh avtonomnih pesniških vrednotah. Po nekaterih komentarjih je Claudel postal žrtev obzirnosti, ki jo še imajo pod kupolo nasproti drugim idejnim strujam; če so že veleli interesi konservativne poli-

tike, da prideta med nesmrtnike dva sicer duhovita in prizadevna, vendar nikakor ne izredno pomembna glasnika tradicije in klasičnega duha, kakor sta Bainville in Bellessort, bi bilo že nekoliko prehudo, če bi sprejeli še Marijinega himnika Claudela. Po tej poti je baje prišel do zmage zastopnik umerjenega liberalizma, Claude Farrère, eksotični potovalec in dobrodušni romanopisec „avec la barbe du Père Noël“, kakor ga označuje Maurice Martin du Gard. Toda to so samo ugibanja, ki imajo kvečjemu dražilen pomen. V hudi razkvašenosti sedanjega časa, ko se zoper vse, kar je starega, dviga ogromen val neizčiščene, bolj ko kedaj neenovite, vendar pa s skupnim odporom zoper stari svet prežete in strnjene mladosti, se tudi pod kupolo nesmrtnikov oglašajo politika. V njenem imenu se staro bori zoper novo, v njenem duhu stopajo na mesta častitljivih veličin tretje republike nekoliko manj častitljivi predstavitelji razmajanih narodnih tradicij. *B.*

P o p r a v i ! V zapisku „Individualizem in kolektivizem v luči F. X. Šalde“ (str. 175) je ostala tiskovna napaka, ki občutno moti zmisel. Čitaj sredi drugega stolpca: „Prepričan sem, da mora s takim individualizmom računati tudi slehern kolektivizem: niti on ne more biti brez vodij, brez iniciativnosti, brez heroičnih dejanj, brez vsega tistega, kar so s staro (dopuščam: nepripravno in meni osebno neprikupno) besedo označevali z *idealizmom* (ne: z individualizmom).“

K r o n i k a. † V letu 1935. je na cvetno nedeljo zasula zemlja delavca Avgusta Kelnariča v devet metrov globokem vodnjaku skoraj sredi Maribora. Reševali so ga pet in sedemdeset ur brez uspeha. Pon srečeni delavec je do svoje smrti, ki mu je ugasnila življenjsko moč 17. aprila okoli desete ure, zaupal, da se bo tisočerim prebivalcem posrečilo s pomočjo modernih tehničnih naprav rešiti mu življenje.